

STICHTING PENSIOENFONDS

TOWERS PERRIN

Jaarverslag 2012

juni 2013

Stichting Pensioenfonds Towers Perrin
Fascinatio Boulevard 201
3065 WB Rotterdam
Postbus 4199
3006 AD Rotterdam
Statutair gevestigd te Amsterdam

Deze pagina is met opzet blanco

INHOUD

1. Karakteristieken van het pensioenfonds.....	5
2. Kerncijfers.....	9
3. Bestuursverslag	9
Goed Pensioenfondsbestuur	16
Actuariële zaken.....	19
Vooruitblik op 2013.....	23
4.1 Verslag van het verantwoordingsorgaan.....	24
4.2 Verslag van het Algemeen bestuur inzake het intern toezicht.....	25
5. Jaarrekening 2012.....	27
Balans	28
Staat van baten en lasten	29
Kasstroomoverzicht	29
Algemene toelichting	31
Toelichting op de Balans	34
Toelichting Staat van Baten en Lasten	42
6. Overige gegevens	47
Bestemming van saldo baten en lasten.....	47
Ondertekening	47
Actuariële verklaring	48
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	50

Deze pagina is met opzet blanco

1. KARAKTERISTIEKEN VAN HET PENSIOENFONDS

Profiel

Stichting Pensioenfonds Towers Perrin ('het pensioenfonds') is op 16 december 1994 opgericht en statutair gevestigd in Amsterdam. Het pensioenfonds heeft als doel de pensioenovereenkomsten tussen de werkgever Towers Watson Netherlands BV (hierna genoemd 'Towers Watson') en zijn medewerkers uit te voeren en in het kader daarvan pensioenen uit te keren aan deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden.

Het pensioenfonds voert een aantal regelingen uit.

- De oude basisregeling tot en met 31 december 2010 van de voormalige Towers Perrin medewerkers. De pensioenaanspraken zijn bij Centraal Beheer Achmea ondergebracht door middel van een garantiecontract. Dankzij dit garantiecontract staat Centraal Beheer Achmea garant voor de toekomstige uitkering van de nominale pensioenaanspraken;
- De oude aanvullende beschikbare premieregeling van de voormalig Towers Perrin medewerkers. De beleggingen van deze beschikbare premieregeling worden door Robeco belegd;
- De oude aanvullende beschikbare premieregeling van de voormalig Watson Wyatt medewerkers. De beleggingen van deze beschikbare premieregeling worden door Robeco belegd;
- De beschikbare premieregeling van de huidige medewerkers van Towers Watson. De beleggingen van deze beschikbare premieregeling worden door Robeco belegd.

Organisatie

Het pensioenfonds staat onder leiding van een bestuur, dat is samengesteld uit twee vertegenwoordigers van de werkgever en twee vertegenwoordigers van de werknemers. De werkgeversvertegenwoordigers worden voor onbepaalde tijd aangewezen door de werkgever.

De werknemersvertegenwoordigers worden door de medewerkers voor een periode van vier jaar gekozen uit de groep actieve deelnemers. Op 31 december 2012 was het bestuur als volgt samengesteld:

NAMENS WERKGEVER

Functie	Naam	Dagelijkse functie	Jaar van aantreden	Jaar van aftreden
Voorzitter	Dick van Doorn	Gepensioneerd Senior Consultant	2011	nvt.
Algemeen lid	Paulien Siegmänn	Senior Consultant	2010	nvt.

NAMENS WERKNEMERS

Functie	Naam	Dagelijkse functie	Jaar van aantreden	Jaar van aftreden
Algemeen lid	Dirk den Heijer	Consultant	2012	2013
Secretaris	Liske Sieben	Senior Associate	2005	2013

Op 1 juli 2012 is René de Vries uitdienst getreden van Towers Watson. Hij is opgevolgd door Dirk den Heijer.

Op 1 maart 2013 is Paulien Siegmänn uitdienst getreden van Towers Watson. Zij is opgevolgd door Richtje Thien, Legal Consultant.

Het bestuur zijn Paulien Siegmänn en René de Vries zeer erkentelijk voor hun inzet voor het pensioenfonds.

Het bestuur heeft in 2012 vijf keer vergaderd. De vergaderingen vonden plaats op 23 maart, 8 mei, 22 juni, 14 september en 14 december.

Verantwoordingsorgaan

Het verantwoordingsorgaan bestond op 31 december 2012 uit de volgende leden:

Jobert Koomans, Managing Consultant van Towers Watson Netherlands B.V. Jobert vertegenwoordigt de werkgever in het verantwoordingsorgaan.

Herma van der Stoel, Senior Associate bij Towers Watson. Herma vertegenwoordigt de deelnemers in het verantwoordingsorgaan.

In de vacature namens de pensioengerechtigden is momenteel nog niet voorzien.

Het verantwoordingsorgaan moet een oordeel geven over het handelen van het bestuur, het door het bestuur uitgevoerde beleid in het afgelopen boekjaar en de beleidskeuzes die voor de toekomst zijn gemaakt.

Intern toezicht

Het pensioenfonds regelt het intern toezicht via een zogenaamde 'one tier board'. Door het bestuur worden twee personen aangewezen als 'dagelijks bestuur', waarvan er maximaal één lid van het bestuur is. De overige bestuursleden controleren als 'algemeen bestuur' op een correcte uitvoering van het geheel. Tussen de uitvoerders en de controlerende bestuursleden zijn afspraken gemaakt om dit proces op verantwoorde wijze te waarborgen.

Tot 1 juli 2012 bestond het dagelijks bestuur uit René de Vries, lid van het bestuur en Sander Bosman, administrateur van het pensioenfonds. Op 1 juli 2012 is René de Vries uit dienst getreden van Towers Watson. Dirk den Heijer heeft de positie binnen het dagelijks bestuur van René overgenomen. We zijn René zeer erkentelijk voor zijn inzet in het dagelijks bestuur.

Deelnemersraad

De deelnemersraad (DR) geeft het bestuur van het pensioenfonds advies over (beleids)keuzes. Dit kan gevraagd en ongevraagd. Het advies van de DR is voor het bestuur niet bindend, maar de mening van de DR weegt wel zwaar. De DR speelt dus een belangrijke rol als het om beleidsbeslissingen van het pensioenfonds gaat.

Primo 2012 bestond de deelnemersraad uit de volgende personen: Pascal Wegman, Frank Post en Jeroen Lössbroek. In 2012 zijn Frank Post en Jeroen Lössbroek uit dienst zijn getreden. Hierdoor zijn twee vacatures ontstaan. Na een oproep van het bestuur onder de deelnemers hebben Marcel Vroegindewei en Harmen Pullen zich aangemeld voor de deelnemersraad.

De DR bestond op 31 december 2012 uit de volgende leden:

- Pascal Wegman, Consultant Retirement. Pascal is voorzitter van de deelnemersraad.
- Harmen Pullen, Legal Consultant.
- Marcel Vroegindewei, Consultant Retirement.
- Vacature namens de pensioengerechtigden.

De DR en het bestuur hebben in 2012 twee maal een gezamenlijk overleg gehad. Hierin werd de DR geïnformeerd over de huidige stand van zaken binnen het pensioenfonds en adviezen gevraagd met betrekking tot relevante vraagstukken. De DR heeft in 2012 een positief advies afgegeven inzake het jaarverslag over 2011.

Uitvoeringsorganisatie

De dagelijkse zaken rondom het pensioenbeheer wordt gevoerd door het dagelijks bestuur. Zij onderhoudt hiervoor de contacten met de vermogensbeheerder van de beschikbare

premieregeling, Robeco Pension Providers, en de risicoherverzekeraar, Elips Life N.V. (Elips). De uitvoering van de deelnemersadministratie en financiële administratie van het pensioenfonds is uitbesteed aan Towers Watson. De basisregeling van de voormalige Towers Perrin deelnemers is volledig herverzekerd bij Centraal Beheer Achmea. De administratie hiervan wordt door Centraal Beheer Achmea uitgevoerd.

Externe ondersteuning

Het pensioenfonds wordt op afroep bijgestaan door externe deskundigen voor onder andere advisering op het gebied van communicatie, juridische zaken, actuariaat en risicobeheersing op lange termijn.

Accountant/actuaris

Carel Hammer AAG is de certificerend actuaris van het pensioenfonds.

Oscar van Agthoven RA, werkzaam bij BDO Audit & Assurance B.V. is de certificerend accountant van het pensioenfonds.

Het pensioenfonds heeft geen medewerkers in dienst.

2. KERNCIJFERS

(bedragen x €1.000)	2012	2011	2010	2009	2008
Aantallen deelnemers per 31 december					
Actieve deelnemers	333	319	133	160	204
Gewezen deelnemers	265	239	175	153	104
Pensioengerechtigden: Gepensioneerden	3	3	4	3	2
Arbeidsongeschikten	2	1	1	1	1
Nabestaanden	4	3	3	3	3
Pensioenuitvoering					
Feitelijke premie	2.869	2.776	2.108	2.284	1.964
Kostendekkende premie	2.869	2.776	1.544	1.721	1.620
Pensioenuitvoeringskosten	376	394	360	302	128
Uitkeringen	109	75	81	78	76
Toeslagen (per 1 april)					
Gewezen deelnemers en pensioengerechtigden	2,16%	1,90%	0,69%	1,44%	1,85%
Technische Voorzieningen per 31 december					
Oude Basisregeling (voor risico pensioenfonds)	14.071	13.584	10.897	9.088	8.463
Beschikbare Premiereregeling (voor risico deelnemers)	16.949	13.380	10.553	8.885	6.737
Totale Technische Voorzieningen	31.020	26.964	21.450	17.973	15.200
Vermogen					
Beleggingen voor risico pensioenfonds	2.660	2.866	2.354	3.126	2.167
Beleggingen voor risico deelnemers	16.949	13.380	10.553	8.885	6.737
Vordering op de herverzekeraar	14.071	13.584	9.528	7.820	6.526
Totaal vermogen	33.680	29.830	22.435	19.831	15.430
Algemene reserve	1.899	1.865	472	314	-981
Reserve voor toekomstige toeslagen	761	1.001	1.200	1.194	1.472
Totaal van reserves	2.660	2.866	1.672	1.508	491
Dekkingsgraad (*)	118,9%	121,1%	116,9%	117,4%	105,8%

In 2009 en 2010 is de dekkingsgraad bepaald als 100%, vermeerderd met de algemene reserve en de afslag op de vordering op de herverzekeraar gedeeld door de technische voorzieningen van de basisregeling van de voormalig Towers Perrin deelnemers. De afslag op de vordering op de herverzekeraar is gelijk aan de technische voorzieningen van de basisregeling voor de voormalig Towers Perrin deelnemers minus de vordering op de herverzekeraar. Voor de andere jaren is de dekkingsgraad bepaald als 100%, vermeerderd met het totaal van de reserves gedeeld door de technische voorzieningen van de basisregeling.

3. BESTUURSVERSLAG

Langer leven

In 2012 is de Prognosetafel AG2012-2062 gepubliceerd. De gemiddelde levensverwachting is hierin verder gestegen. Daarnaast heeft ook het CBS diverse onderzoeken gedaan naar de invloed van levensomstandigheden op de gemiddelde levensverwachting.

De toename van de gemiddelde levensverwachting leidt tot een verhoging van de technische voorzieningen van de bij Centraal Beheer Achmea verzekerde pensioenaanspraken. Daar tegenover staat een gelijke toename van de hoogte van de vordering op Centraal Beheer Achmea (vanwege het garantiecontract). Per saldo heeft de toename van de gemiddelde levensverwachting geen effect op de financiële positie van het pensioenfonds.

Het CBS heeft ook onderzocht of er verschillen waren tussen de groep mensen met een laag inkomen (rond bijstandsniveau) en mensen met een hoog inkomen. Uit deze studie komt dat mensen met een hoog inkomen een nog hogere levensverwachting hebben dan gemiddeld in Nederland. Het salarisniveau van onze deelnemers is hoger dan gemiddeld, wat betekent dat we bij de berekening van de technische voorzieningen ook hier rekening mee moeten houden. Uit een door ons uitgevoerde studie bleek dat de toepassing van de Prognosetafel AG2012-2062 gecombineerd met 90% van de Towers Watson 2010 ervaringssterfte, een goede aansluiting geeft op de hogere levensverwachting van mensen met een gemiddeld hoger inkomen zoals dat uit de studie van het CBS is af te leiden.

Lage rente

Pensioenfondsen moeten hun verplichtingen berekenen op de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur. Doordat de financiële markten flinke schommelingen lieten zien, heeft DNB besloten om per 30 september 2012 de rentetermijnstructuur vast te stellen op basis van de UFR methode. Hierbij wordt de rente voor looptijden van langer dan 60 jaar vastgezet op een rente van 4,20%.

De nominale marktrente voor kortere looptijden is in 2012 verder afgenomen, voor langere looptijden is de marktrente echter toegenomen. Dit is het gevolg van de invoering van de nieuwe UFR-methode. Per saldo heeft de renteverandering een verhogend effect gehad op de technische voorzieningen.

Ontwikkelingen na balansdatum

In december 2012 heeft staatssecretaris Klijnsma de samenstelling van de commissie van experts bekendgemaakt die in de eerste helft van 2013 de effecten van de UFR-methode onder de loep zal nemen. De bevindingen van deze commissie zullen voor de zomer van 2013 worden gepubliceerd.

Op 1 januari 2014 zal de (fiscale) pensioenrichtleeftijd worden verhoogd naar 67, onder gelijktijdige verlaging van de maximale opbouwpercentages. In het regeerakkoord is bovendien opgenomen dat het in het najaar van 2012 aangetreden kabinet de intentie heeft de maximale opbouwpercentages aanzienlijk verder te beperken, namelijk naar 1,75% (voor middelloon), per 1 januari 2015. Daarnaast streeft het kabinet, afgaande op datzelfde regeerakkoord, naar een versnelde verhoging van de AOW-leeftijd. In 2013 is de AOW-leeftijd verhoogd naar 65 jaar en één maand.

Deze wijzigingen hebben tot gevolg dat de fiscale staffels die ten grondslag liggen aan een beschikbare premieregeling zullen wijzigen. De pensioenregelingen zullen hierop in 2013 aangepast dienen te worden.

In april 2013 is er een sociaal akkoord gesloten en gepubliceerd. Hierin is een aantal belangrijke zaken over pensioen vastgelegd, te weten:

- Sociale partners pleiten ervoor 'invaren' verplicht te maken, met een bijbehorend spelregelkader waarop DNB toezicht zal houden;
- De voorstellen voor rekenrentes uit de Hoofdlijnennota worden aangepast, om te komen tot wat wordt genoemd een meer 'macrostabiele' rekenrente;
- De rigide scheiding tussen het nominale en het reële contract wordt beperkt, waardoor het strengere nominale contract in het nFTK kan komen te vervallen;
- Voor 2014 worden maatregelen genomen zodat premiestijgingen (uit hoofde van beleidsregels) en kortingsmaatregelen zoveel mogelijk worden voorkomen.

Daarnaast wordt de beperking van het fiscaal kader, zoals dat onderdeel uitmaakte van het regeerakkoord in de komende anderhalve maand heroverwogen. Het kabinet stelt daartoe een budget van € 250 miljoen ter beschikking, voor alternatieven dan wel aanvullingen op de beperking tot een inkomensniveau van € 100.000 en een verlaging van de opbouwpercentages met 0,4% per 1 januari 2015 conform het regeerakkoord. In het sociaal akkoord wordt gesproken van een maximaal te bereiken opbouwpercentage van 2% voor ieder inkomensniveau, mogelijk ten dele boven fiscaal maximaal. Daarbij wordt een tweetal mogelijke maatregelen benoemd met vrijstelling van vermogensrendementsheffing.

Korten op pensioenen?

Bij veel pensioenfondsen is een herstelplan van kracht sinds de financiële crisis van 2008. Het korte-termijn gedeelte daarvan loopt voor de meeste van die pensioenfondsen in 2013 ten einde. Voorzover het dekkingstekort dan nog niet is ingelopen zijn deze pensioenfondsen overgegaan tot korten van de toegezegde aanspraken en rechten. Ongeveer 60 pensioenfondsen hebben per 1 april 2013 een korting moeten doorvoeren. Ons eigen pensioenfonds hoeft deze maatregel niet te nemen: er is bij ons geen sprake van dekkingstekort.

Beschikbare premieregeling en Robeco

De pensioenopbouw van de door het pensioenfonds uitgevoerde beschikbare premieregeling is bij Robeco ondergebracht. Robeco is aangesteld om op een prudente wijze te zorgen voor een optimale verhouding tussen risico en rendement.

Robeco heeft per 1 juni 2012 een nieuw administratie- en beleggingssysteem ontwikkeld dat beter aansluit op de huidige tijd: 'Flexioen 2.0'. Hierbij kunnen de (gewezen) deelnemers via de computer de aan- en verkoop van beleggingen zelf online regelen. Ook is er in de verschillende soorten beleggingen een aantal zaken veranderd. Flexioen 2.0 biedt bijvoorbeeld zogenaamde indextrackers en een aantal niet-Robecofondsen aan. Het aantal fondsen waarin belegd kan worden is daarbij echter wel beperkt.

Life Cycle Service

Door middel van de Life Cycle Service wordt invulling gegeven aan het Prudent Person principe en de Zorgplicht. Hierbij worden twee serviceniveaus aangeboden. Binnen het standaard toegekende serviceniveau Volledig Beheer bepaalt het pensioenfonds het beleggingsbeleid zowel voor de af te dragen pensioenpremies, als voor de opgebouwde kapitalen door deze conform horizonsgerelateerde adviesmixen te beleggen. Hiermee wordt rekening gehouden met de resterende tijd tot de verwachte pensioendatum; naarmate men ouder wordt gaat men over naar een beleggingsmix met een lager risicoprofiel.

Door middel van serviceniveau Eigen Beheer kan de deelnemer zelf bepalen hoe er wordt belegd. Hierbij neemt de deelnemer de verantwoordelijkheid van de beleggingen over van het pensioenfonds. De beleggingen worden bij dit serviceniveau periodiek getoetst aan de hand van een vooraf vastgesteld beleggingsprofiel. Hierover wordt de deelnemer jaarlijks schriftelijk door Robeco geïnformeerd.

Adviesmixen

Het pensioenfonds hanteert onderstaande adviesmixen voor de TW2011 pensioenregeling:

Fonds	Mix 1	Mix 2	Mix 3	Mix 4	Mix 5	Mix 6	Mix 7	Mix 8	Mix 9	Mix 10
Aandelen										
Robeco Emerging Markets Equities	10%	10%	10%	10%	5%					
Robeco Property Equities	10%	10%	10%	10%	5%	5%				
SAM Sustainable European Equities	25%	25%	20%	15%	15%	15%	10%	5%	5%	
Robeco	30%	25%	20%	15%	15%	15%	10%	10%	5%	5%
Alternatieve beleggingen										
Robeco Commodities	10%	10%	10%	10%	5%	5%	5%	5%	5%	5%
Obligaties										
Robeco High Yield Bonds	10%	10%	10%	10%	5%	5%	5%	5%		
Robeco All Strategy Euro Bonds DHHI		5%	10%	15%	15%	5%	15%	20%	20%	20%
Rorento	5%	5%	10%	15%	15%	5%	15%	20%	20%	20%
Robeco All Strategy Euro Bonds 40DH					20%	45%	40%	35%	30%	25%
Liquiditeiten										
Roparco Flexioen									15%	25%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Leeftijd	<25	25-35	35-45	45-50	50-55	55-57	57-59	59-61	61-63	>63
Beleggingshorizon	>40	30-40	20-30	15-20	10-15	8-10	6-8	4-6	2-4	<2

Binnen deze adviesmixen is er zowel differentiatie aangebracht over verschillende beleggingscategorieën als spreiding binnen de aandelen- en obligatieportefeuille. Daarnaast wordt het pensioenkapitaal veilig gesteld door het risico af te bouwen naarmate de leeftijd vordert. Hierdoor wordt de kans op een negatief rendement in de laatste jaren voor pensionering beperkt.

Performance adviesmixen

In onderstaande tabel zijn de resultaten van deze adviesmixen over 2012 te zien. Voor alle mixen zijn in 2012 positieve rendementen behaald. Dit positieve rendement heeft grofweg twee oorzaken. Ten eerste zijn de meeste aandelenfondsen in 2012 gestegen. Verder is in de adviesmixen 5 en hoger het percentage dat belegt wordt in het Robeco All Strategy Euro Bonds 40DH fonds gestegen. Dit fonds zorgt voor afdekken van het renterisico bij het inkopen van pensioen op de pensioendatum.

Tegenover deze positieve elementen staat dat de inkoopfactoren voor pensioen in 2012 zijn verslechterd.

	Mix 1	Mix 2	Mix 3	Mix 4	Mix 5	Mix 6	Mix 7	Mix 8	Mix 9	Mix 10
Rendement 2012	14,3%	14,2%	13,9%	13,5%	18,9%	26,5%	23,9%	22,1%	18,8%	16,2%

Bron: website Robeco (netto rendementen berekend aan de hand van beurskoersen, na aftrek van vergoedingen)

Performance beleggingsfondsen

In deze paragraaf wordt ingegaan op de performance van de afzonderlijke beleggingsfondsen die binnen de adviesmixen worden aangeboden.

Het jaar 2012 is voor de beleggingsfondsen een goed jaar geweest. Zowel de aandelenfondsen als de obligatiefondsen hebben in 2012 positieve resultaten laten zien. Hieronder wordt voor de belangrijkste beleggingsfondsen een toelichting gegeven op zowel de absolute als relatieve performance ten opzichte van de benchmark.

Fonds	Rendement in 2012 in %
Robeco Emerging Markets Equities D EUR shares	16,3
Benchmark: MSCI Emerging Markets Standards Index (EUR)	16,4
Robeco Property Equities D EUR	25,2
Benchmark: S&P Developed Property Index (Net Return) (EUR)	25,9
SAM Sustainable European Equities I Shares	16,3
Benchmark: MSCI Europe Index (Net Return) (EUR)	17,3
Robeco	16,8
Benchmark: MSCI World-Index	14,8
Robeco Commodities	1,6
Benchmark: N.v.t.	-
Robeco High Yield Bonds IH EUR shares	18,2
Benchmark: Barclays Capital US Corporate High Yield + Pan European High Yield Index afgedekt naar de euro	16,1
Rorento	10,0
Benchmark: Barclays Capital Multiverse Index (hedged into EUR)	6,0
Robeco All Strategy Euro Bonds IHHI	11,9
Benchmark: N.v.t.	-
Robeco All Strategy Euro 40IH	42,8
Benchmark: N.v.t.	-
Flexioen spaarrekening	2,6
Benchmark: N.v.t.	-

Bron: FSC Performance measurement - bruto cijfers

Robeco aandelenfonds

Op basis van de intrinsieke waarde bedroeg in 2012 het beleggingsresultaat 16,8%. De benchmark steeg in dezelfde periode met 14,8%. Een positief verschil ten opzichte van de benchmark derhalve van 2,0%-punt.

De kern van de beleggingsfilosofie van dit Robeco fonds is het selecteren van aandelen waarvan de markt met zijn korte termijn oriëntatie de lange termijn waardecreatie onderschat. Dat kan er toe leiden dat de portefeuille soms een hogere marktgevoeligheid heeft. De performance van het

fonds wordt niet gerealiseerd door een beperkt aantal aandelen, maar juist door een brede selectie van aandelen.

Robeco Commodities

In 2012 bedroeg op basis van bruto rendement het beleggingsresultaat 1,6%. Het fonds gebruikt geen index als benchmark. Een vergelijking van de performance van het fonds over 2012 met de een belangrijke index voor grondstoffen laat het volgende beeld zien.

Net als in 2011 was ook 2012 een zwak jaar voor beleggingen in grondstoffen. Het DJ-UBS CommodityIndex daalde 4,4% (totaalrendement afgedekt naar de euro).

Met uitzondering van aardgas, leverden energiegroondstoffen gemiddeld een outperformance ten opzichte van de sectoren metalen en landbouw.

Over de achterliggende periode bestond de portefeuille uit 17 individuele grondstoffen. De drie categorieën energie, metalen en landbouwgrondstoffen hebben elk een gewicht van een derde in de portefeuille. De spreiding van het fonds over een groot aantal verschillende grondstoffen en verschillende categorieën is een belangrijke manier om het prijsrisico van de portefeuille te verlagen.

Rorento

Op basis van bruto rendement bedroeg in 2012 het beleggingsresultaat 10,0%. De benchmark van het fonds, de Barclays Capital Multiverse Index, 100% afgedekt naar de euro, steeg in dezelfde periode met 6,0%.

Het verschil heeft als oorzaak dat het actieve beleggingsbeleid van de fondsmanager een positieve bijdrage ten opzichte van de benchmark heeft gehad.

Flexioen spaarrekening

De Flexioen spaarrekening is een variabele renterekening zonder enige beperkingen of voorwaarden zoals minimaal saldo. Zoals in onderstaande tabel is te zien is het rentepercentage gedurende 2012 in vijf stappen gedaald van 2,85% per 1 januari naar 2,25%.

Door de werkgever is voor het jaar 2012 over de inleg in 2011 en 2012 op de Flexioen spaarrekening een 3% rentegarantie afgeven gedurende het jaar 2012. Deze garantie is per 31 december 2012 verwerkt in de Flexioen spaarrekening rekening. De afgegeven garantie geldt voor één jaar. De werkgever bekijkt van jaar tot jaar of hij deze garantie verlengt. De werkgever heeft begin 2013 besloten om ook in 2013 de 3% rentegarantie door te laten lopen voor de inleg uit 2011, 2012 en 2013, gedurende het jaar 2013.

Renteontwikkeling Flexioen spaarrekening:

Ingangsdatum	Einddatum	Rentepercentage
1 januari 2012	7 maart 2012	2,85%
8 maart 2012	25 april 2012	2,75%
26 april 2012	13 juni 2012	2,65%
14 juni 2012	25 juli 2012	2,55%
26 juli 2012	26 september 2012	2,35%
27 september 2012	17 januari 2013	2,25%

Dekkingsgraad

Het pensioenfonds begon het jaar met een dekkingsgraad van 121,1% en eindigde met een dekkingsgraad van 118,9%. Deze daling wordt veroorzaakt doordat de benodigde koopsom voor het inkopen van de toeslagen per 1 april 2012 over de bij Centraal Beheer Achmea verzekerde pensioenaanspraken hoger was dan het behaalde beleggingsresultaat.

Goed Pensioenfondsbestuur

Integere bedrijfsvoering

Elk Nederlands pensioenfonds moet maatregelen treffen die goed pensioenfondsbestuur waarborgen. Met de invoering van de Pensioenwet (per 1 januari 2007) zijn de STAR-principes voor *Pension Fund Governance* (PFG, *Goed Pensioenfondsbestuur*) wettelijk vastgelegd. Deze 33 principes behandelen de volgende onderdelen: zorgvuldig bestuur, transparantie, openheid en communicatie, deskundigheid en verantwoording en intern toezicht.

Het beleid van het pensioenfonds is gericht op een integere bedrijfsvoering. Deze verantwoordelijkheid is vastgelegd in artikel 143 van de Pensioenwet. Dit houdt onder meer in:

- adequate administratieve organisatie en interne controle (AO/IC) en risicobeheersing;
- analyse en beheersing van integriteitsrisico's;
- voorkomen van belangenverstrengeling;
- duurzame beheersing van (financiële) risico's;
- iedere 3 jaar een continuïteitsanalyse.

Deskundigheid

Alle individuele bestuursleden voldoen aan de wettelijke deskundigheidseisen.

Naleving wet- en regelgeving

Het bestuur is niet bekend met overtredingen van de wet- en regelgeving.

Gedragscode

De bestuursleden hebben in boekjaar 2012 volgens de gedragscode gehandeld.

Statuten

In 2012 zijn de statuten aangepast aan de invoering van een deelnemersraad.

Communicatie

Nieuwsbrief

Alle deelnemers ontvangen regelmatig een digitale nieuwsbrief. In 2012 zijn er twee nieuwsbrieven verstuurd, namelijk in mei en in oktober. In de nieuwsbrieven worden actuele zaken vermeld met betrekking tot de pensioenregelingen en het pensioenfonds.

UPO

In het najaar van 2012 is het Uniform Pensioenoverzicht (UPO) aan de deelnemers toegezonden. Dit vond plaats in twee fases.

Allereerst werden de UPO's verstuurd van de pensioenkapitalen zoals die zijn opgebouwd bij Robeco. Deze konden door de administratie van het pensioenfonds zelf worden opgesteld en verstuurd vóór de uiterste datum van 1 oktober 2012.

Anders liep het helaas met de UPO's van de bij Centraal Beheer (CB) opgebouwde premievrije pensioenaanspraken onder de voormalige Towers Perrin pensioenregeling. Ondanks aandringen van het bestuur om deze UPO's op tijd te leveren had CB (veel) meer tijd nodig dan voorzien. Deze UPO's werden daarom pas in december 2012 naar de deelnemers verstuurd.

Toeslagenmatrix

Pensioenfondsen moeten voorgeschreven teksten gebruiken bij het informeren van deelnemers over voorwaardelijke toeslagen (indexatie). Hierbij zijn pensioenfondsen verplicht de tekst van de voorwaardelijkheidsverklaring in zijn geheel over te nemen. Na een aantal tekstuele wijzigingen sluit de toeslagenmatrix inmiddels beter aan op het toeslagenlabel. De gewijzigde toeslagenmatrix is sinds 1 januari 2009 verplicht.

Voor het pensioenfonds geldt de categorie D6 van de toeslagenmatrix, waarbij als ex-ante maatstaf de prijsindex is genomen. Deze tekst wordt inmiddels gebruikt in verschillende communicatiemiddelen van het pensioenfonds.

Website van het pensioenfonds: www.towerswatsonpensioen.nl

In oktober 2012 is de nieuwe website van het pensioenfonds live gegaan. Op de website is alle informatie terug te vinden over het pensioenfonds en de pensioenregeling. Daarnaast is er de volgende informatie te downloaden:

- statuten, pensioenreglement, abtn;
- alle nieuwsbrieven;
- informatie over het Verantwoordingsorgaan en de Deelnemersraad;
- informatie over de oude pensioenregeling van Towers Perrin en de
- oude spaar- en excedentregeling van Watson Wyatt.

Bezoekers van de oude website www.towersperrinpensioen.nl worden direct gewezen op de nieuwe website en kunnen hier middels een directe link naar toe.

Pensioenregister

Sinds 6 januari 2011 kunnen actieve deelnemers binnen een pensioenregeling - via een speciale website - het *pensioenregister* inzien, en zo hun eigen situatie bij het pensioenfonds bekijken. Daarnaast is het mogelijk ook alle elders opgebouwde pensioenen te bekijken. De website bleek al snel een groot succes.

Sinds begin 2012 is onze pensioenadministratie ook aangesloten op het pensioenregister met betrekking tot de bij Robeco belegde pensioenkapitalen zodat nu het totaal van alle bij het pensioenfonds verzekerde pensioenaanspraken te zien in het pensioenregister.

Actuariële zaken

Actuariële analyse

De actuariële analyse van het saldo van baten en lasten is als volgt:

(Bedragen x € 1.000)	2012	2011	2010
Premieresultaat			
Premiebijdragen	-	-	244
Pensioenuitvoeringskosten	-	-	-
Intrestresultaat			
Beleggingsresultaten	49	70	62
Toeslagen	-258	-249	-39
Herwaardering vordering herverzekeraars	-	1.369	-101
Overig resultaat			
Overige baten en lasten	3	4	-2
Totaal saldo van baten en lasten	-206	1.194	164

Toelichting op de resultaten

Het resultaat op premiebijdragen

Vanaf 1 januari 2011 wordt van de werkgever een premie ontvangen die gelijk is aan de door het pensioenfonds aan Robeco af te dragen inlegbedragen voor de beschikbare premieregeling, vermeerderd met de aan de herverzekeraar verschuldigde risicopremies. Het resultaat op premies is derhalve vanaf 2011 gelijk aan 0.

Het resultaat op pensioenuitvoeringskosten

De in rekening gebrachte kosten bij de werkgever zijn gelijk aan de door het pensioenfonds gemaakte kosten. Het resultaat op uitvoeringskosten is derhalve gelijk aan 0.

Het resultaat op beleggingen

Het resultaat op beleggingen is gelijk aan de behaalde beleggingsopbrengsten op de door het pensioenfonds aangehouden beleggingen. Het overrente-aandeel op de fictieve leningen bij Centraal Beheer Achmea was negatief en is vervolgens op nihil gesteld.

Het resultaat op toeslagverlening

De toeslagen worden uit de middelen van het fonds gefinancierd. Boekhoudkundig wordt de last uit hoofde van toeslagverlening in mindering gebracht op de reserve voor toekomstige toeslagen.

Het resultaat op herwaardering vordering herverzekeraars

De minister heeft aangegeven dat vanaf 1 februari 2011 het niet langer nodig is om een kredietafslag op de vordering op herverzekeraars mee te nemen. De vastgestelde kredietafslag is hierdoor in 2011 vrijgevallen, waardoor er vanaf 2012 geen resultaten op herwaardering vordering herverzekeraars meer zijn.

Het resultaat op overige baten en lasten

Dit betreft andere baten en lasten en afrondingsverschillen.

Uitkomsten van de solvabiliteitstoets

Het Minimaal Vereist Eigen Vermogen (MVEV) is gedefinieerd in het 'Besluit financieel toetsingskader pensioenfondsen' van 18 december 2007. Vanwege het feit dat het pensioenfonds volledig is herverzekerd, is ook de richtlijn "Toepassing van het FTK op volledig herverzekerde pensioenfondsen" van juni 2008 van toepassing. Het Vereist Eigen Vermogen (VEV) is eveneens gedefinieerd in dit Besluit en richtlijn.

Het MVEV is bepaald op 1% van de technische voorziening (TV) en daarmee bedraagt de minimaal vereiste dekkingsgraad 101%. Omdat er sprake is van een volledig herverzekerd pensioenfonds bedraagt het VEV eveneens 1% van de TV.

De aanwezige dekkingsgraad bedroeg eind 2012 118,9%. Er was daarom geen sprake van een reservetekort.

Herstelplan

Het pensioenfonds heeft in dit boekjaar geen herstelplan in verband met een dekkings- of reservetekort opgesteld. Er is tevens geen lopend herstelplan.

Ontwikkeling van de Technische Voorzieningen in 2012

De TV bestaat uit:

1. de TV voor risico van het pensioenfonds
2. de TV voor risico van de deelnemers

Ontwikkeling van de TV voor risico van het pensioenfonds

In 2012 zijn de TV voor risico van het pensioenfonds toegenomen met 487 van 13.584 tot 14.071. De volgende tabel geeft een specificatie van deze toename naar oorzaken.

Technische voorzieningen voor risico van het pensioenfonds (x €1.000)				
	2012		2011	
TV primo boekjaar		13.584		10.897
Pensioenopbouw	0		0	
Toeslagen	284		208	
Rentetoevoeging	209		141	
Onttrekking voor pensioenuitkering en pensioenuitvoeringskosten	-111		-77	
Wijziging marktrente	400		2.299	
Saldo uit hoofde van overdracht van rechten	-232		-4	
Wijziging overige actuariële uitgangspunten	132		-63	
Sterfte	-215		-230	
Correcties	17		164	
Overige mutaties	3		249	
Toename boekjaar		487		2.687
TV ultimo boekjaar		14.071		13.584

Toelichting op het verloop van de TV voor risico pensioenfonds

De rentetoevoeging in het verslagjaar is gebaseerd op de rentetermijnstructuur en bedraagt 1,544%. Hierdoor is een bedrag van 209 aan de TV toegevoegd.

Aan het einde van het verslagjaar is vanwege de wijziging van de rentetermijnstructuur een bedrag van 400 aan de TV toegevoegd.

Aan het einde van het verslagjaar is vanwege de overgang op nieuwe overlevingsgrondslagen een bedrag van 132 aan de TV toegevoegd. Dit is gelegen in het feit dat het fonds ultimo 2012 is overgegaan naar de Prognosetafel AG2012-2062.

Ontwikkeling van de TV voor risico van de deelnemers

Technische voorzieningen voor risico van de deelnemers (x €1.000)				
	2012		2011	
TV primo boekjaar		13.380		10.553
Bijdragen van werkgevers en werknemers in DC regeling	2.168		1.999	
Bijdragen uit premievrijstelling	5		4	
Waardemutaties participaties	2.139		-380	
Collectieve waardeoverdracht uit Stichting Pensioenfonds Watson Wyatt	0		1.670	
Overgenomen verplichtingen	57		0	
Overgedragen verplichtingen	-800		-466	
Toename boekjaar		3.569		2.827
TV ultimo boekjaar		16.949		13.380

Toelichting op het verloop van de TV voor risico deelnemers

In 2012 is er door werkgever en werknemers 2.168 aan de TV toegevoegd. Verder is er in verband met premievrijstelling wegens arbeidsongeschiktheid 5 aan de TV toegevoegd.

Verder is de waarde van de beleggingen wegens behaalde rendementen gestegen met 2.139.

In verband met inkomende en uitgaande waardeoverdrachten is per saldo een bedrag van 743 aan de TV onttrokken.

Vooruitblik op 2013

De werkgever onderzoekt momenteel de mogelijkheid om de opbouw van de pensioenkapitalen vanaf 1 januari 2014 onder te brengen bij de door Towers Watson opgerichte PPI. De werkgever heeft voor deze PPI bij DNB een vergunning aangevraagd. De werkgever verwacht dat medio 2013 de vergunning van DNB zal worden verleend.

Als de plannen van de werkgever geëffectueerd zijn, dan zal er vanaf 1 januari 2014 geen verdere pensioenopbouw binnen het pensioenfonds meer plaatsvinden. Om de uitvoering van de pensioenregeling niet op te splitsen over twee uitvoeringsorganen, ligt het naar onze mening voor de hand om ook de reeds opgebouwde pensioenkapitalen naar de PPI over te dragen. Bij deze overdracht zal rekening moeten worden gehouden met de daarvoor in de Pensioenwet opgestelde voorwaarden.

Na de mogelijke overdracht van de pensioenkapitalen naar de PPI blijven in het pensioenfonds alleen nog de volledig bij Centraal Beheer Achmea herverzekerde DB-pensioenen achter. Het bestuur zal, in samenspraak met de werkgever, de mogelijkheden gaan onderzoeken om de DB-pensioenen naar een verzekeraar over te dragen. Ook bij deze overdracht dient rekening te worden gehouden met de daarvoor geldende wettelijke voorwaarden.

Namens het bestuur,

Rotterdam, 11 juni 2013

Dick van Doorn

Liske Sieben

Richtje Thien

Dirk den Heijer

4.1 VERSLAG VAN HET VERANTWOORDINGSORGAAN

Het verantwoordingsorgaan (hierna VO) van Stichting Pensioenfonds Towers Perrin (hierna Pensioenfonds) is in 2008 door het Bestuur van het Pensioenfonds ingesteld. De leden van het VO in 2012 zijn:

Functie	Naam	Dagelijkse functie	Jaar van aantreden	Jaar van aftreden
Voorzitter	Jobert Koomans	Managing Consultant TW Nederland	2011	2015
Secretaris	vacature	Gepensioneerd		
Lid	Herma van der Stoel	Senior Associate	2011	2015

In verband met ziekte van zowel Jobert Koomans als vertegenwoordiger van de werkgever en Herma van der Stoel als vertegenwoordiger van de werknemers en de bestaande vacature namens de gepensioneerden is het VO niet in de gelegenheid geweest om gebruik te maken van haar bevoegdheid om een oordeel te geven over het handelen van het bestuur gedurende het boekjaar 2012.

Het bestuur kan derhalve geen reactie geven op het oordeel van het verantwoordingsorgaan.

4.2 VERSLAG VAN HET ALGEMEEN BESTUUR INZAKE HET INTERN TOEZICHT

Dit verslag heeft betrekking op het intern toezicht dat in overeenstemming met de bepalingen in de statuten van Stichting Pensioenfonds Towers Perrin (hierna: het pensioenfonds) is uitgevoerd. Deze bepalingen zijn gebaseerd op de Pensioenwet en in het bijzonder de Principes voor Goed Pensioenfondsbestuur.

Het pensioenfonds heeft voor de invulling van intern toezicht gekozen voor een one-tier board. Hierbij wordt het dagelijks bestuur gevormd door twee door het bestuur aangewezen personen, waarvan er maximaal één lid van het bestuur is.

In 2012 bestond het dagelijks bestuur uit:

- tot 1 juli 2012: René de Vries en Sander Bosman
- vanaf 1 juli 2012: Dirk den Heijer en Sander Bosman

René de Vries en Dirk den Heijer zijn leden van het bestuur. Sander Bosman is administrateur van het pensioenfonds.

De overige leden van het bestuur vormen tezamen het algemeen bestuur.

Het algemeen bestuur is belast met de uitvoering van het intern toezicht en beoordeelt minimaal één keer jaar het functioneren van het dagelijks bestuur.

De beoordeling heeft betrekking op:

- de beleids- en bestuursprocedures en processen en de checks en balances van het pensioenfonds;
- de wijze waarop het pensioenfonds wordt aangestuurd;
- de wijze waarop door het dagelijks bestuur wordt omgegaan met de risico's op langere termijn.

Bevindingen van het algemeen bestuur

Voor de beoordeling heeft het algemeen bestuur gebruik gemaakt van de volgende informatiebronnen:

- de (aangepaste) wettelijke documenten;
- de produktie van het jaarverslag, jaarrekening, certificeringsrapport en DNB-verslagstaten met bijbehorende verklaringen van de actuaris en accountant;
- de communicatie met werkgever, deelnemers en gewezen deelnemers;
- het overleg met DNB, adviseurs, de vermogensbeheerder en herverzekeraars;
- het interne overleg met algemeen bestuur, deelnemersraad, verantwoordingsorgaan en administrateur.

Op basis van bovengenoemde informatiebronnen zijn wij van oordeel dat de beleids- en bestuursprocedures en processen en de checks en balances van het pensioenfonds voldoende zijn ontwikkeld en dat het pensioenfonds doelmatig wordt aangestuurd en bestuurlijk 'in control' is.

Het dagelijks bestuur gaat verantwoord om met de risico's op zowel korte- als lange termijn.

Daarnaast zijn wij van mening dat het pensioenfonds op zorgvuldige wijze en met veel inzet en deskundigheid is bestuurd en daarbij goed is ondersteund door de administrateur.

Rotterdam, 11 juni 2013

Het algemeen bestuur:

Richtje Thien

Liske Sieben

Dick van Doorn

5. JAARREKENING 2012

Balans
Staat van baten en lasten
Kasstroomoverzicht
Algemene toelichting
Toelichting balans
Toelichting staat van baten en lasten

Balans

De tussen haakjes geplaatste nummers verwijzen naar de toelichting.

(Bedragen x € 1.000)		31-12-2012	31-12-2011
ACTIVA			
Beleggingen voor risico pensioenfonds	(1)		
Deposito's bij financiële instellingen		2.801	2.344
Rentebare liquiditeiten bij verzekeraars		24	24
		<u>2.825</u>	<u>2.368</u>
Beleggingen voor rekening en risico deelnemers	(2)		
Indirect vastgoed		837	592
Aandelen		8.376	6.948
Vastrentende waarden		6.767	5.082
Liquide middelen en overige beleggingen		969	758
		<u>16.949</u>	<u>13.380</u>
Vordering herverzekeraars	(3)	14.071	13.584
Vorderingen en overlopende activa	(4)		
Vorderingen uit herverzekering		64	130
Vorderingen werkgever		74	298
Overige vorderingen		20	315
		<u>158</u>	<u>743</u>
Liquide middelen	(5)	765	697
		<u>34.768</u>	<u>30.772</u>
PASSIVA			
Reserves	(6)		
Algemene reserve		1.899	1.865
Reserve voor toekomstige toeslagen		761	1.001
		<u>2.660</u>	<u>2.866</u>
Technische voorzieningen			
Technische Voorzieningen voor risico van het pensioenfonds	(7)	14.071	13.584
Technische Voorzieningen voor risico deelnemers	(8)	16.949	13.380
		<u>31.020</u>	<u>26.964</u>
Kortlopende schulden			
Schulden herverzekeraars	(9)	270	383
Rekening Courant Werkgever	(10)	24	24
Overige schulden	(11)	794	535
		<u>1.088</u>	<u>942</u>
		<u>34.768</u>	<u>30.772</u>

Staat van baten en lasten

De tussen haakjes geplaatste nummers verwijzen naar de toelichting.

(Bedragen x € 1.000 na resultaatbestemming)		2012	2011
Baten			
Beleggingsopbrengsten			
Beleggingsresultaten risico pensioenfonds	(12)	49	70
Beleggingsresultaten risico deelnemer	(13)	<u>2.139</u>	<u>-380</u>
		2.188	-310
Bijdragen van werkgevers en werknemers	(14)	2.869	2.776
Mutatie vordering op herverzekeraars		487	4.055
Saldo overdrachten van rechten risico pensioenfonds	(15)	<u>-1</u>	<u>-4</u>
		5.543	6.517
Lasten			
Saldo overdrachten van rechten risico deelnemers	(16)	-743	1.204
Pensioenuitkeringen	(17)	-109	-75
Mutatie Technische voorzieningen voor risico pensioenfonds			
Pensioenopbouw		0	0
Indexering en overige toeslagen		-284	-208
Rentetoevoeging		-209	-141
Onttrekking voor pensioenuitkering en pensioenuitvoeringskosten		111	75
Wijziging marktrente		-400	-2.299
Wijziging uit hoofde van overdracht van rechten		232	4
Wijziging overige actuariële uitgangspunten		-132	63
Overige mutatie voorziening pensioenverplichtingen		<u>195</u>	<u>-181</u>
Mutatie Technische Voorzieningen voor risico pensioenfonds		-487	-2.687
Mutatie Technische Voorzieningen voor risico deelnemers	(18)	-3.569	-2.827
Herverzekeringen	(19)	-461	-544
Pensioenuitvoerings- en administratiekosten	(20)	<u>-380</u>	<u>-394</u>
		-5.749	-5.323
Saldo van baten en lasten		-206	1.194
Bestemming saldo:			
Bijgeboekt bij algemene reserve		34	1.393
Afgeboekt op de reserve voor toekomstige toeslagen		<u>-240</u>	<u>-199</u>
		-206	1.194

Kasstroomoverzicht

(Bedragen x € 1.000)	2012	2011
Kasstroom uit pensioenactiviteiten		
Ontvangen bijdragen van werkgevers en werknemers	3.550	2.114
Ontvangen overgenomen pensioenverplichtingen	424	30
Saldo herverzekering	-1.189	512
Betaalde pensioenuitkeringen	-1	0
Betaalde pensioenuitvoerings- en administratiekosten	-405	-373
Betaalde overgedragen pensioenverplichting	-476	-89
Totaal kasstroom uit pensioenactiviteiten	1.903	2.194
Kasstroom uit beleggingsactiviteiten		
Verkopen en aflossingen van beleggingen	1.697	499
Ontvangen directe beleggingsopbrengsten	0	0
Overige ontvangsten	0	8
Aankopen en verstrekkingen beleggingen	-3.532	-2.007
Betaalde kosten van vermogensbeheer	0	2
Valutare resultaten	0	0
Overige uitgaven	0	-2
Totaal kasstroom uit beleggingsactiviteiten	-1.835	-1.500
Mutatie liquide middelen (netto kasstroom)	68	694
Liquide middelen		
Saldo liquide middelen 1 januari	697	3
Saldo liquide middelen 31 december	765	697
Mutatie liquide middelen	68	694

Algemene toelichting

1. Doel

Stichting Pensioenfonds Towers Perrin heeft als doel de pensioenovereenkomsten tussen de werkgever en zijn medewerkers uit te voeren en in het kader daarvan pensioenen uit te keren aan gepensioneerden, nabestaanden en arbeidsongeschikten in geval van ouderdom, overlijden en arbeidsongeschiktheid.

De risico's uit hoofde van arbeidsongeschiktheidspensioen, premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid en overlijden zijn verzekerd bij Elips Life.

2. Overeenstemmingsverklaring

De jaarrekening is in overeenstemming met de wettelijke bepalingen zoals vastgelegd in Titel 9 Boek 2 BW opgesteld waarbij rekening is gehouden met de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (RJ 610).

Het bestuur heeft op xx juni 2013 de jaarrekening opgemaakt.

3. Grondslagen voor de waardering en resultaatbepaling

3.1 Algemeen

Alle bedragen zijn vermeld in duizenden euro's tenzij anders vermeld.

De beleggingen en de technische voorzieningen voor risico van de deelnemers worden gewaardeerd op actuele waarde en de technische voorzieningen voor risico van het pensioenfonds op basis van marktwaarde.

De overige activa en passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben.

3.2 Schattingen en veronderstellingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt het bestuur van het pensioenfonds zich verschillende oordelen en maakt schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

3.3 Opname van een actief of een verplichting

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen het pensioenfonds toebehoren en de waarde van deze voordelen betrouwbaar kunnen worden vastgesteld.

Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop deze betrekking hebben.

3.4 Beleggingen voor risico pensioenfonds

De beleggingen voor risico van het pensioenfonds bestaan uit deposito's bij financiële instellingen en rentedragende liquiditeiten bij verzekeraars en worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

3.5 Beleggingen voor rekening en risico deelnemers

De beleggingen worden, zoals voorgeschreven in de Pensioenwet, gewaardeerd op actuele waarde per balansdatum.

3.6 Vordering herverzekeraars

Vanaf 1 februari 2011 is het niet langer nodig om een kredietafslag op de vordering op herverzekeraars mee te nemen. De vordering op de herverzekeraars is vanaf 1 februari 2011 steeds gelijk aan de technische voorzieningen voor risico van het pensioenfonds.

3.7 Vorderingen en overlopende activa

De aan de herverzekeraar betaalde herverzekeringspremies worden over de periode waarop de herverzekering betrekking hebben verantwoord.

Vorderingen uit hoofde van winstdelingsregelingen in herverzekeringscontracten worden op het moment van toekenning door de herverzekeraar verantwoord.

3.8 Technische voorzieningen voor risico van het pensioenfonds

De TV voor risico van het pensioenfonds zijn berekend als de contante waarde van de toegekende pensioenaanspraken van de gewezen en pensioengerechtigde deelnemers. De voorziening is berekend op basis van actuariële grondslagen. Hierbij is uitgegaan van:

- de door DNB vastgestelde rentetermijnstructuur van 31 december 2012. In deze rentetermijnstructuur is voor de looptijden vanaf 20 jaar gebruik gemaakt van de zogenaamde UFR-methode. Voorts is de rentetermijnstructuur vastgesteld op basis van het gemiddelde van alle handelsdagen in de laatste 3 maanden van 2012;
- het fonds hanteerde in 2012 nog de Prognosetafel AG2010-2060 en is ultimo 2012 overgegaan naar de Prognosetafel AG2012-2062, met startperiode 2013 per 31 december 2012;
- ervaringssterfte: Er wordt rekening gehouden met het verschil in overlevingskansen tussen de werkende en de totale bevolking door toepassing van de Towers Watson 2010 ervaringssterfte. In verband met de aard en de omvang van de verzekerde populatie is de ervaringssterfte gecorrigeerd met een factor van 90%. Verder is de ervaringssterfte voor de medeverzekerde gelijk gesteld aan de ervaringssterfte van de hoofdverzekerden;
- het leeftijdsverschil tussen mannen en vrouwen bedraagt drie jaar;
- opslag voor toekomstige uitvoeringskosten van 2%.

3.9 Technische voorzieningen voor rekening en risico deelnemers

De waardering van de TV voor rekening en risico van deelnemers wordt bepaald door de waardering van de tegenover deze voorzieningen aangehouden beleggingen.

3.10 Toelichting kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de directe methode. Dit houdt in dat alle ontvangsten en uitgaven ook als zodanig worden gepresenteerd. Onderscheid wordt gemaakt tussen kasstromen uit pensioenactiviteiten en beleggingsactiviteiten.

De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van het fonds.

Toelichting op de Balans

Beleggingen voor risico pensioenfonds
Beleggingen voor rekening en risico deelnemers
 Vordering herverzekeraars
Vorderingen en overlopende activa
 Liquide middelen
 Reserves
Technische voorzieningen voor risico pensioenfonds
Technische voorzieningen voor rekening en risico deelnemers
 Overige schulden
Rekening Courant werkgever

Toelichting balans

Specificatie per post (bedragen x € 1.000)

1. Beleggingen voor risico pensioenfondsen

	Deposito's bij financiële instellingen	Rentedragende liquiditeiten bij verzekeraars	Totaal
Stand per 1 januari 2011	2.331	23	2.354
Aankopen	-	-	-
Verkopen/aflossingen	-30	-	-30
Waardeverschillen (intrest)	43	1	44
Stand per 31 december 2011	2.344	24	2.368
Aankopen	1.275	-	1.275
Verkopen/aflossingen	-870	-	-870
Waardeverschillen (intrest)	51	-	51
Stand per 31 december 2012	2.801	24	2.825

2. Beleggingen voor rekening en risico deelnemers

De beleggingen voor rekening en risico deelnemers in indirect vastgoed, aandelen, mixfondsen, Vanguard beleggingsfondsen en vastrentende waarden betreffen beleggingen in beursgenoteerde beleggingsfondsen en worden gewaardeerd tegen actuele (markt-)waarde. De bankrekeningen betreffen liquide middelen die zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

	Indirect Vastgoed	Aandelen	Vastrentende waarden	Overig ¹	Totaal
Stand per 1 januari 2011	439	5.957	3.371	786	10.553
Aankopen	66	1.084	648	370	2.168
Verkopen/aflossingen	-8	-42	-21	-399	-470
Waardeverschillen	-22	-803	284	0	-541
Collectieve overname	117	752	800	1	1.670
Stand per 31 december 2011	592	6.948	5.082	758	13.380
Aankopen	166	1.248	782	803	2.999
Verkopen/aflossingen	-59	-625	-142	-597	-1.423
Waardeverschillen	138	805	1.045	5	1.993
Stand per 31 december 2012	837	8.376	6.767	969	16.949

¹ De overige beleggingen betreffen bankrekeningen, mixfondsen en de Vanguard beleggingsfondsen.

3. *Vordering herverzekeraars*

Het verloop van deze post is als volgt:

	2012	2011
Stand per 1 januari	13.584	9.528
Mutatie afslag	0	1.369
Mutatie	487	2.687
Stand per 31 december	<u>14.071</u>	<u>13.584</u>

De vordering op de herverzekeraar betreft een bij Centraal Beheer Achmea afgesloten garantiecontract zonder beleggingsdepot. De contante waarde van de uitkeringen uit hoofde van premievrijstelling in de beschikbare premie- en plusregeling alsmede WIA excedent zijn herverzekerd bij Alhermij.

4. *Vorderingen en overlopende activa*

De vorderingen en overlopende activa zijn als volgt te specificeren:

	31-12-2012	31-12-2011
Verzekeringsmaatschappij	64	130
Saldo rekening courant werkgever	74	298
Dividendbelasting	6	0
Debiteuren (werkgever)	0	301
Individuele vrijwillige overlijdensrisicopremie	0	2
Intrest	13	12
Vooruitbetaalde bedragen	1	0
	<u>158</u>	<u>743</u>

De verwachte looptijd van de vorderingen en overlopende activa is korter dan een jaar. Op bovenstaande vorderingen is géén voorziening voor oninbaarheid getroffen.

5. *Liquide middelen*

De liquide middelen zijn direct opeisbaar en bestaan uit:

	31-12-2012	31-12-2011
Banksaldo ABN AMRO	<u>765</u>	<u>697</u>

6. Reserves

	<u>Algemene reserve</u>	<u>Reserve voor toekomstige toeslagen</u>	<u>Totaal</u>
Stand per 1 januari 2011	472	1.200	1.672
Bestemming saldo van baten en lasten 2011	<u>1.393</u>	<u>-199</u>	<u>1.194</u>
Stand per 31 december 2011	<u>1.865</u>	<u>1.001</u>	<u>2.866</u>
Stand per 1 januari 2012	1.865	1.001	2.866
Bestemming saldo van baten en lasten 2012	<u>34</u>	<u>-240</u>	<u>-206</u>
Stand per 31 december 2012	<u>1.899</u>	<u>761</u>	<u>2.660</u>

De reserve voor toekomstige toeslagen is een onderdeel van het eigen vermogen en wordt gevoed door de overrente aandelen van de herverzekeraar en behaalde intresten over deze reserve, waarbij de reserve wordt gemaximeerd op 1.200. Aan deze reserve worden jaarlijks de kosten wegens toegekende toeslagen onttrokken. Eind 2012 was er geen sprake van een aandeel op positieve overrente.

De onttrekking van 240 aan de reserve voor toekomstige toeslagen in 2012 wordt gevormd door een toevoeging van behaalde intrest van 18 en een onttrekking van de kosten van 258 voor de per 1 april 2012 toegekende toeslagen. De genoemde kosten is de koopsom per 1 april 2012 op basis van de grondslagen van de herverzekeraar aan de herverzekeraar die is betaald voor het inkopen van de toeslagen.

Herstelplan

Er is geen sprake van een dekkings- of reservetekort in het pensioenfonds. Het is daarom niet nodig geweest om in het boekjaar een herstelplan op te stellen. In het verleden heeft het pensioenfonds eveneens geen herstelplan opgesteld.

7. Technische voorzieningen voor risico pensioenfonds

Het mutatieoverzicht voor de TV voor risico fonds is als volgt:

	2012	2011
Technische voorzieningen per 1 januari	13.584	10.897
Pensioenopbouw	0	0
Toeslagen	284	208
Rentetoevoeging	209	141
Onttrekking voor pensioenuitkering en pensioenuitvoeringskosten	-111	-77
Wijziging marktrente	400	2.299
Wijziging uit hoofde van overdracht van rechten	-232	-4
Wijziging overige actuariële uitgangspunten	132	-63
Overige mutaties	-195	183
Technische voorzieningen per 31 december	<u>14.071</u>	<u>13.584</u>
Hiervan herverzekerd bij:		
Centraal Beheer Achmea	13.803	13.316
Alhemij	268	268
	<u>14.071</u>	<u>13.584</u>

De TV zijn als volgt opgebouwd:

	31-12-2012	31-12-2011
Actieve deelnemers	0	0
Gewezen deelnemers	12.018	12.324
Pensioengerechtigden	2.053	1.260
	<u>14.071</u>	<u>13.584</u>

De uit hoofde van de voor de voor de voormalige medewerkers van Towers Perrin tot 1 januari 2011 geldende Basisregeling opgebouwde en toegekende pensioenen, zijn volledig herverzekerd bij Centraal Beheer Achmea. Het arbeidsongeschiktheidsrisico en overlijdensrisico zijn herverzekerd bij Elips Life N.V.

Met Centraal Beheer Achmea is contractueel vastgelegd dat het uitkeren van de pensioenen die onder de vigerende overeenkomst zijn verworven door de herverzekeraar wordt gegarandeerd zonder verdere bijbetaling van premies. Dit betreft over het algemeen levenslange uitkeringen.

De bij Elips Life N.V. ondergebrachte aanspraken zijn op risicobasis herverzekerd. Na ingang worden de uitkeringen door Elips Life rechtstreeks aan de deelnemer of nabestaande uitgekeerd.

De duration van de pensioenverplichtingen bedraagt 25,8 (2011: 28,3).

Met Elips Life N.v. is in 2012 een nieuwe herverzekeringsovereenkomst gesloten voor een periode van drie jaar. Dit was nodig door de beëindiging van de overeenkomst met Alhermij per 31 december 2011. De nieuwe herverzekeringsovereenkomst behelst de afspraken over het herverzekeren van de overlijdens-, en arbeidsongeschiktheidsrisico's.

Beschrijving pensioenregeling

Towers Watson 2011 pensioenregeling

De TW2011 pensioenregeling is een beschikbare premiereregeling tot een jaarsalaris € 112.162 (per 1 januari 2012) met een pensioenleeftijd van 65 jaar. Overeenkomstig artikel 10 van de Pensioenwet is de regeling te kwalificeren als een premie overeenkomst.

De jaarlijks beschikbare premie is een percentage van de pensioengrondslag. Dit percentage is vastgelegd in een leeftijdsafhankelijk tabel in het pensioenreglement. De pensioengrondslag is gedefinieerd als 12 maal het vaste maandsalaris per 1 januari onder aftrek van een franchise van € 13.062 (per 1 januari 2012). Deze franchise wordt jaarlijks vastgesteld op de fiscaal toegestane minimale franchise, zijnde 10/7 van de per 1 januari geldende uitkeringen voor gehuwde personen zonder toeslag, vermeerderd met vakantietoeslag.

Toeslagen

Op de bij Centraal Beheer Achmea herverzekerde pensioenrechten van pensioengerechtigden en pensioenaanspraken van gewezen deelnemers, die voorheen in dienst waren van Towers Perrin, kan jaarlijks een toeslag verleend worden van maximaal de stijging van de consumenten prijsindex, zoals vastgesteld door het CBS. Het bestuur beslist evenwel jaarlijks in hoeverre pensioenrechten en pensioenaanspraken worden aangepast.

Ter financiering van deze voorwaardelijke toeslagverlening is een bestemmingsreserve gevormd. Per 1 april 2012 zijn de opgebouwde pensioenrechten en –aanspraken van de pensioengerechtigde en gewezen deelnemers verhoogd met 2,16%. De index wordt bepaald op basis van het door het CBS gepubliceerde CPI alle huishoudens afgeleid, referentieperiode januari - januari. In 2012 is de volledige prijsindex als toeslag toegekend.

In de TW2011 pensioenregeling geldt dat op de pensioendatum een pensioen wordt ingekocht op basis van het beschikbare pensioenkapitaal. Deze inkoop vindt buiten het pensioenfonds plaats, waardoor er geen sprake is van eventuele toeslagen op ingegane pensioenen verkregen uit pensioenkapitaal opgebouwd op grond van TW2011 pensioenregeling.

8. Technische Voorzieningen voor rekening en risico deelnemers

	31-12-2012	31-12-2011
Stand per 1 januari	13.380	10.553
Premiestortingen	2.173	2.003
Inkomende waardeoverdrachten	57	-
Uitgaande waardeoverdrachten	-800	-466
Waardemutaties beleggingen	2.139	-380
Collectieve overname uit Pensioenfonds Watson Wyatt	-	1.670
Stand 31 december	<u>16.949</u>	<u>13.380</u>

9. Schulden herverzekeraars

	31-12-2012	31-12-2011
Te betalen vrijwillige risicopremie werknemers	0	22
Te betalen risicopremie	270	234
Te betalen toeslagverlening indexatie per 1 april 2011	-	127
	<u>270</u>	<u>383</u>

10. Rekening Courant werkgever

	31-12-2012	31-12-2011
Aandeel werkgever in depot Centraal Beheer Achmea	24	24
	<u>24</u>	<u>24</u>

11. Overige schulden

	31-12-2012	31-12-2011
Te betalen administratie- en controlekosten	66	104
Te betalen waardeoverdracht	728	400
Nog te betalen premie risico deelnemers aan Robeco	0	31
	<u>794</u>	<u>535</u>

Risicobeheer

Het uitvoeren van transacties in financiële instrumenten zou er toe kunnen leiden dat Stichting Pensioenfonds Towers Perrin risico's verkrijgt of overdraagt aan een andere partij. Hierbij moet vooral gedacht worden aan risico's die samenhangen met veranderingen in beurskoersen, rentetarieven, wisselkoersen, debiteurenkwaliteit en liquiditeit.

Het vermogen ten aanzien van de voorziening pensioenverplichtingen van de basisregeling van de voormalig Towers Perrin deelnemers wordt beheerd door de verzekeraar Centraal Beheer Achmea. Het pensioenfonds hoeft hiervoor geen premie meer te betalen. De pensioenkapitalen uit de tot 1 januari 2011 geldende beschikbare premieregelingen van zowel de voormalig Towers Perrin als Watson Wyatt deelnemers worden beheerd door Robeco.

Ten aanzien van de beschikbare premieregelingen hebben de deelnemers individuele beleggingskeuzen. De risico's verbonden aan deze regeling worden gedragen door de deelnemers.

Het risicokapitaal bij overlijden alsmede de arbeidsongeschiktheidsrisico's zijn volledig herverzekerd bij Elips Life. Op basis van vorenstaande loopt het pensioenfonds zelf niet de bovengenoemde risico's.

Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Langlopende contractuele verplichtingen

Het verzekeringscontract met Elips Life is afgesloten voor een periode van drie jaar en loopt van 1 januari 2012 tot en met 31 december 2014.

Toelichting Staat van Baten en Lasten

Beleggingsresultaten risico pensioenfonds
 Beleggingsresultaten risico deelnemer
 Bijdragen van werkgevers en werknemers
Saldo overdrachten van rechten risico pensioenfonds
 Saldo overdrachten van rechten risico deelnemers
 Pensioenuitkeringen
Mutatie Technische Voorzieningen voor rekening en risico
 deelnemers
 Herverzekeringen
Pensioenuitvoerings- en administratiekosten
 Overige baten en lasten

Toelichting staat van baten en lasten

Specificatie per post (bedragen x € 1.000)

12. Beleggingsresultaten voor risico pensioenfondsen

Type belegging	Directe beleggings-opbrengsten	Indirecte beleggings-opbrengsten	Totaal
2012			
Intrest deposito's	49	-	49
Intrest liquide middelen	-	-	-
Totaal	49	-	49
2011			
Intrest deposito's	45	-	45
Intrest liquide middelen	25	-	25
Totaal	70	-	70

13. Beleggingsresultaten voor risico deelnemer

Type belegging	Directe beleggings-opbrengsten	Indirecte beleggings-opbrengsten	Totaal
2012			
Vastgoedbeleggingen	-	805	805
Aandelen	93	138	231
Vastrentende waarden	25	1.045	1.070
Overige beleggingen	28	5	33
Totaal	146	1.993	2.139
2011			
Vastgoedbeleggingen	-	-21	-21
Aandelen	64	-803	-739
Vastrentende waarden	81	284	365
Overige beleggingen	15	-	15
Totaal	160	-540	-380

14. Bijdragen van werkgevers en werknemers

	2012	2011
Beschikbare Premieregeling		
Bijdrage werkgever in de beschikbare premieregeling	1.711	1.699
Bijdrage werknemer in de beschikbare premieregeling	441	316
Nog te storten bijdragen	16	-16
WIA-excedent	113	153
Premie nabestaandenpensioen	155	172
Premievrijstellingsrisico	53	55
Uitvoeringskosten	380	394
	<u>2.869</u>	<u>2773</u>
Oude basisregeling		
FVP bijdragen	0	3
	<u>0</u>	<u>3</u>
	<u>2.869</u>	<u>2.776</u>
Totale premiebijdragen		
Bijdrage werkgever	2.358	2.399
Bijdrage werknemers	495	390
Overige bijdragen	16	-13
	<u>2.869</u>	<u>2.776</u>

De kostendeekkende en de feitelijke premie voor de pensioenregeling zijn als volgt:

	2012	2011
Kostendeekkende premie	2.869	2.776
Feitelijke premie	2.869	2.776

15. Saldo overdrachten van rechten risico pensioenfonds

	2012	2011
Overgenomen pensioenverplichtingen	401	0
Overgedragen pensioenverplichtingen	-402	-4
Saldo intrest te laat betaling	0	0
	<u>-1</u>	<u>-4</u>

16. Saldo overdrachten van rechten risico deelnemers

Overgenomen pensioenverplichtingen	57	1.685
Overgedragen pensioenverplichtingen	-74	-466
Nog te storten naar Robeco	0	-15
Overdracht in verband met aanwending kapitaal bij overlijden of pensionering	-726	-
	<u>-743</u>	<u>1.204</u>

17. Pensioenuitkeringen

Ouderdomspensioen	-56	-55
Nabestaandenpensioen	-24	-12
Wezenpensioen	-6	-6
Arbeidsongeschiktheidspensioen	-23	-2
	<u>-109</u>	<u>-75</u>

18. Mutatie Technische Voorzieningen voor rekening en risico deelnemers

Beginstand	13.380	10.553
Af: Eindstand	16.949	13.380
Mutatie	<u>-3.569</u>	<u>-2.827</u>

19. Herverzekeringen

	2012	2011
Premies Herverzekering		
<u>Centraal Beheer Achmea</u>		
Pensioenverzekering	-258	-249
Inkoop i.v.m. overgenomen pensioenverplichtingen		-
Afkoop i.v.m. overgedragen pensioenverplichtingen	-1	4
	<u>-259</u>	<u>-245</u>
<u>Elips Life / Alhemij</u>		
Pensioenverzekering	-162	-217
Kapitaalverzekering	-155	-162
	<u>-317</u>	<u>-379</u>
Totaal Premies Herverzekering	<u>-576</u>	<u>-624</u>
Uitkeringen Herverzekering		
Ouderdompensioen	50	55
Tijdelijk ouderdompensioen	6	-
Ontvangen premievrijstelling (Alhemij)	5	4
Arbeidsongeschiktheidspensioen (Alhemij)	25	3
Nabestaandenpensioen	23	12
Wezenpensioen	6	6
Winstuitkering	-	-
	<u>115</u>	<u>80</u>
	<u>-461</u>	<u>-544</u>

20. Pensioenuitvoerings- en administratiekosten

	2012	2011
Administratiekosten berekend door derden	-60	-72
Adviseurs- en controlekosten	-296	-306
Overige kosten	-24	-16
	<u>-380</u>	<u>-394</u>

Alle pensioenuitvoerings- en administratiekosten worden door de werkgever vergoed.

Het pensioenfonds heeft geen werknemers in dienst en er wordt geen bezoldiging aan de bestuursleden betaald.

6. OVERIGE GEGEVENS

Bestemming van saldo baten en lasten

Het bestuur heeft besloten om het saldo van baten en lasten over het boekjaar 2012 ad 206 negatief, vermeerderd met de vrijval uit de reserve voor toekomstige toeslagen ad 240, in totaal 34 aan de algemene reserve toe te voegen.

Ondertekening

Rotterdam, xx juni 2013

Het bestuur:

Dick van Doorn

Liske Sieben

Richtje Thien

Dirk den Heijer

Actuariële verklaring

Opdracht

Door Stichting Pensioenfonds Towers Perrin te Amsterdam is aan Beheermaatschappij Bureau C.F. Hammer B.V. de opdracht verleend tot het afgeven van een actuariële verklaring als bedoeld in de Pensioenwet over het boekjaar 2012.

Gegevens

De gegevens waarop mijn onderzoek is gebaseerd, zijn verstrekt door en tot stand gekomen onder de verantwoordelijkheid van het bestuur van het pensioenfonds.

Voor de toetsing van de fondsmiddelen en voor de beoordeling van de vermogenspositie heb ik mij gebaseerd op de financiële gegevens die ten grondslag liggen aan de jaarrekening.

In overeenstemming met de richtlijn 'Samenwerking tussen accountant en actuaris ter zake van de controle van verantwoordingen van verzekeringsinstellingen' heeft de accountant van het pensioenfonds mij geïnformeerd over zijn bevindingen ten aanzien van de betrouwbaarheid en de volledigheid van de administratieve basisgegevens en de overige uitgangspunten die voor mijn oordeelsvorming van belang zijn.

Werkzaamheden

Ter uitvoering van de opdracht heb ik onderzocht of is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet.

Als onderdeel van de werkzaamheden voor de opdracht:

- heb ik ondermeer onderzocht of de technische voorzieningen, het minimaal vereist eigen vermogen en het vereist eigen vermogen toereikend zijn vastgesteld; en
- heb ik mij een oordeel gevormd over de vermogenspositie van het pensioenfonds.

Mijn onderzoek heb ik zodanig uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de resultaten geen onjuistheden van materieel belang bevatten. Ik heb mij een oordeel gevormd over de waarschijnlijkheid waarmee het pensioenfonds de tot balansdatum aangegeven verplichtingen kan nakomen, mede in aanmerking nemend het financieel beleid van het pensioenfonds.

De beschreven werkzaamheden en de uitvoering daarvan zijn in overeenstemming met de binnen het Actuarieel Genootschap geldende normen en gebruiken, en vormen naar mijn mening een deugdelijke grondslag voor mijn oordeel.

Oordeel

Ik heb geconstateerd dat de verplichtingen voor het pensioenfonds volledig zijn herverzekerd door middel van een garantiecontract en dit betrokken in mijn oordeel.

De technische voorzieningen zijn, overeenkomstig de beschreven berekeningsregels en uitgangspunten, als geheel gezien, toereikend vastgesteld.

Gemeten naar de wettelijke maatstaf is ten aanzien van de verplichtingen, aangegaan tot balansdatum, sprake van een toereikende solvabiliteit

Met inachtneming van het voorafgaande heb ik mij ervan overtuigd dat is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet, met uitzondering van artikel 137 van de Pensioenwet (financiering voorwaardelijke toeslagverlening).

De vermogenspositie van Stichting Pensioenfonds Towers Perrin is naar mijn mening voldoende. Daarbij is in aanmerking genomen dat de mogelijkheden tot het realiseren van de beoogde toeslagen beperkt zijn.

Bergschenhoek, 11 juni 2013

C.F. Hammer AAG

Verbonden aan Beheermaatschappij Bureau C.F. Hammer B.V.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit verslag opgenomen jaarrekening 2012 van Stichting Pensioenfonds Towers Perrin te Rotterdam gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2012 en de winst-en-verliesrekening over 2012 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de stichting is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW). Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door het bestuur van de stichting gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Stichting Pensioenfonds Towers Perrin per 31 december 2012 en van het resultaat over 2012 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 2:393 lid 5 onder e en f BW vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of het verslag van het bestuur, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig Titel 9 Boek 2 BW is opgesteld, en of de in artikel 2:392 lid 1 onder b tot en met h BW vereiste gegevens zijn toegevoegd. Tevens vermelden wij dat het verslag van het bestuur, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391 lid 4 BW.

Amstelveen, 11 juni 2013

BDO Audit & Assurance B.V.
namens deze,

w.g. O. van Agthoven RA